

**Vaikuttavuutta innovatiivisilla hankintamalleilla ja
rohkeilla kokeiluilla:
Tutkimustuloksia case-hankinnoista Oulussa,
Hämeenlinnassa ja Tyrnävällä**

Lotta Haukipuro

Outi Keränen

Hannu Torvinen

Innovatiivisen hankinnan piirteitä

1. Vaikuttavuus

Rohkeus kokeilla uusia, laatua ja pitkää kestoja painottavia hankinta-menetelmiä ja -malleja.

Myös yritykset, jotka eivät voittaneet tarjouskilpailua, saivat tuotteistaan arvokasta käyttäjäpalautetta.

2. Yhteistyön toimivuus

Hankinnan tilaajan, toimittajan ja käyttäjän välinen kumppanuus keskiössä hankinnan laadukkaassa toteutuksessa ja innovaatioiden syntymisessä.

”Molempien tavoite on, että saadaan onnistunut ja hyvin tehty kohde aikataulussa. Ollaan yhteisellä asialla.”

3. Käyttäjälähtöisyys

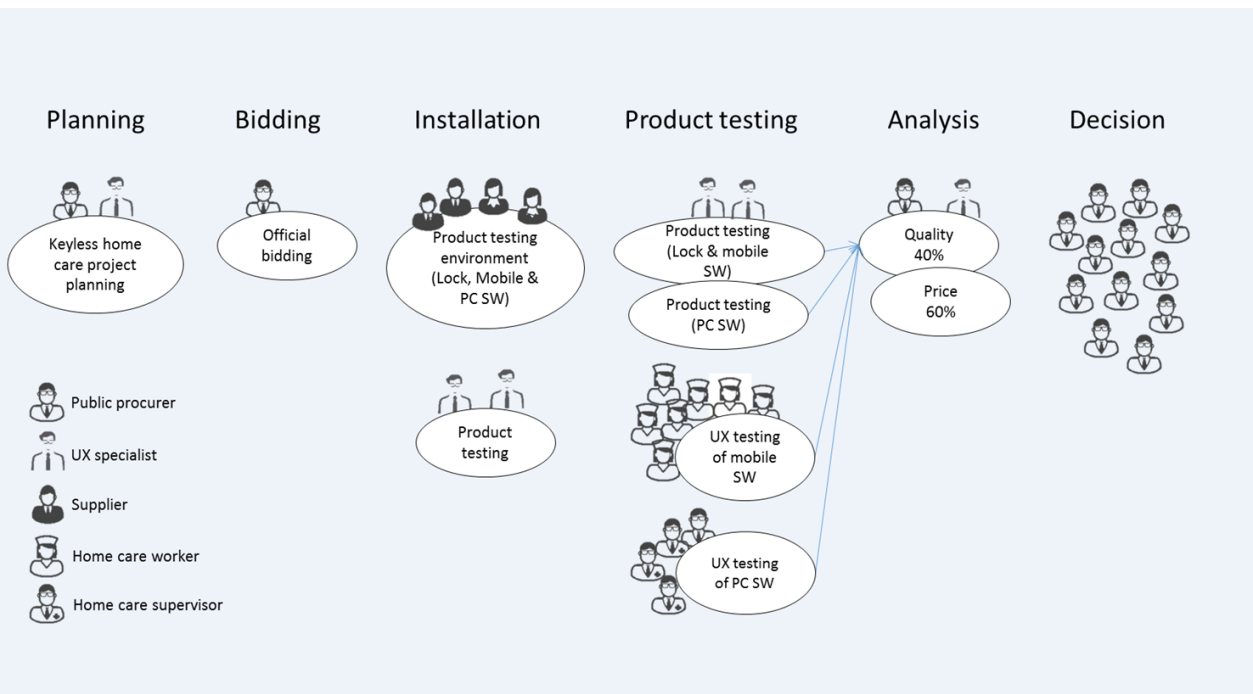
Loppukäyttäjillä osaamista ja halua vaikuttaa hankinnan etenemiseen, sitouttamisella vahva merkitys kohteen käytettävyyteen.

”Prosessi on ollut raskas, mutta toisaalta hieno mahdollisuus päästä kiinni uudenaikaiseen opetukseen ja toimintakulttuuriin.”

Rohkeat kokeilut: tuotetestaus osana julkista hankintaa

- Oulun kaupungin kotihoidon mobiiliovenavauspalvelu hankittiin **hinta/laatu** -pisteytyksen perusteella
- **Laatu** (= loppukäyttäjän ja käytettävyyksiantuntijan antamat pisteet tuotetestauksen perusteella) oli merkittävässä osassa: halvin tuote ei tullut valituksi
- Arvokasta tietoa ja kokemusta innovatiivisesta julkisesta hankinnasta, jossa Living Lab **tuotetestaus** mukana **päättäjille, tutkijoille ja toimittajille**
- Konkreettista hyötyä loppukäyttäjille ja asiakkaille
- Myös yritykset, jotka eivät voittaneet tarjouskilpailua, saivat tuotteistaan käyttäjäpalautetta

Mitä opittiin?

“Se oli ensimmäinen julkinen hankinta jossa oli äly ja järki...ensimmäistä kertaa semmoinen hankintakokonaisuus johon kannatti panostaa...vaikka emme olisi voittaneet...tämä oli valonpilkahdus siinä epätoivon massassa...”

Toimittaja

“Testaus vei paljon aikaa...toivotaan, että tällä oli vaikutusta hyvään valintaan”

Testaaja

“Living labeja tarvitaan ehdottomasti toteuttamaan testaus oikeassa käyttöympäristössä”

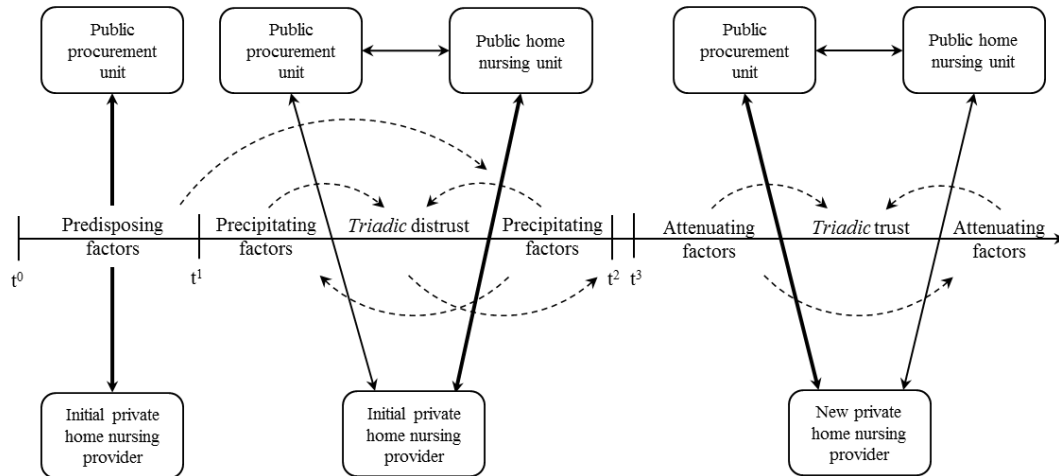

Hankkija

- Rohkeilla kokeiluilla ja uusilla menetelmillä voidaan tehdä hankinnoista innovatiivisia
- *Hinnan ja laadun tasapaino on haastava löytää: hinnan painotus 60% liian suuri*
- *Tuotetestausosio vaatii erittäin tarkkaa suunnittelua ja aikataulutusta, sekä riittävästi resursseja*
- *Arviointikriteerien objektiivisuuden maksimointi rajoittaa käyttäjäpalautteen huomioimista*

Toiminnan laatu ja innovaatiot syntyvät yhteistyössä

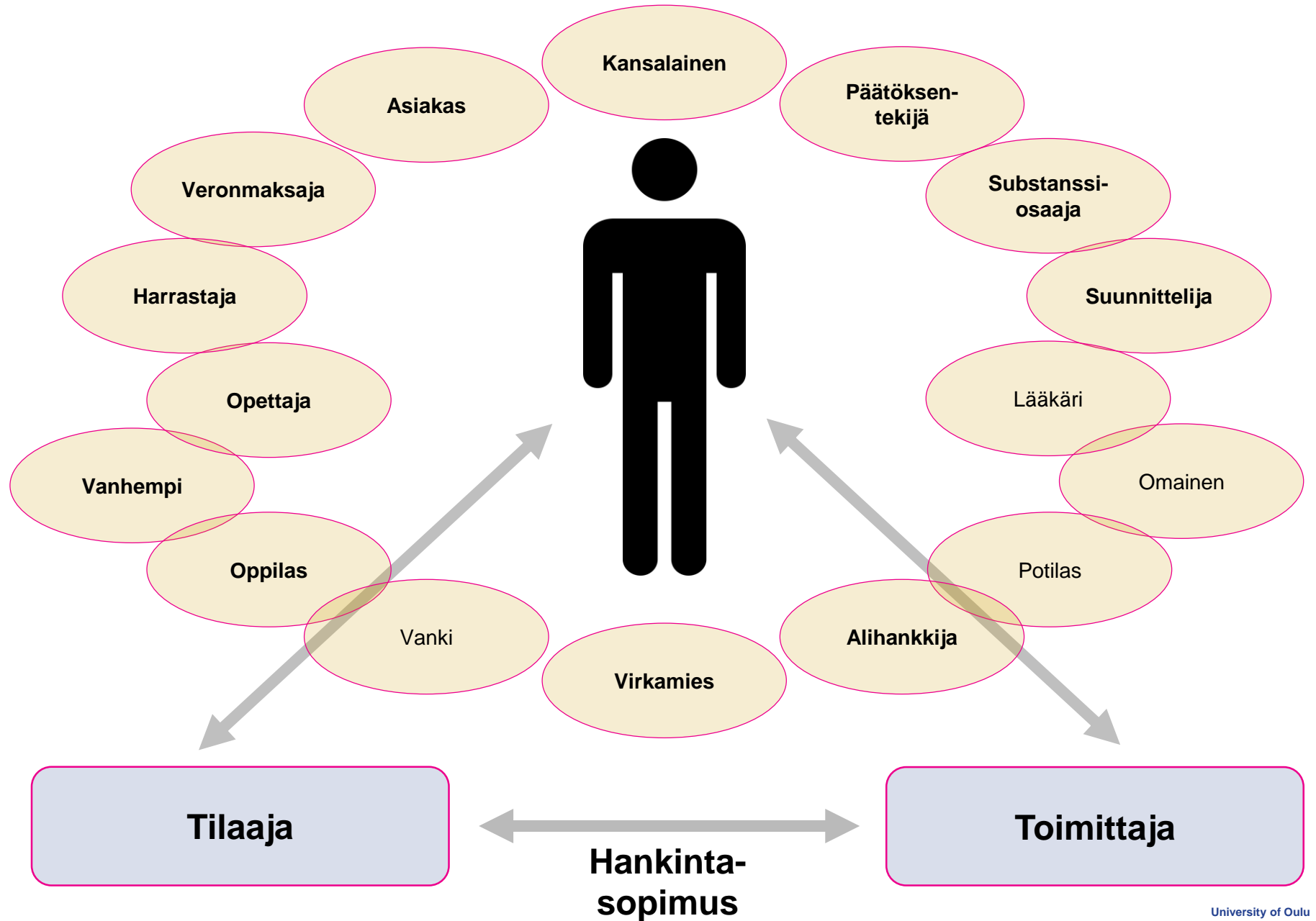
- Yhteistyö perustuu yhteisten **tavoitteiden** ja **pelisääntöjen** määrittämiseen
- Yhteistyön dynaamisuus edellyttää **halua tehdä yhteistyötä** sekä **joustavuutta**
- Yhteistyö tapahtuu säännöllisen ja välittömän **tiedon vaihtamisen** kautta
- Luottamuksellinen ja myönteinen **ilmapiiri** mahdollistaa toiminnan kehittämisen ja innovaatioiden yhteiskehittelyn

Loppukäyttäjänäkökulma läsnä kaikissa oheisissa!

**Haasteena:
1) Käyttäjän erilaiset roolit
2) Roolien vaatima vuorovaikutus**

Lähtökohta innovatiiviselle hankintamallille useimmiten taloudellisissa perusteissa.

→ **Osallistamisen tavoitteena käyttöarvon synnyttäminen.**

”Kestävyys ja vuorovaikutus”

”Käytettävyyttä, ei seiniä”

”Vuorovaikutus vahvistajana”

”Yhdessä enemmän”

”Hyvinvointia koulutuksella”

Käyttäjäsitouttamisen periaatteet:

(Torvinen & Ulkuniemi 2016)

Loppukäyttäjän roolit:

(Torvinen & Haukipuro 2016)

Rohkeilla kokeiluilla
hankinnalle vaikuttavuutta.

Living lab ja tuotetestaus
osaksi julkista hankintaa.

Laadun merkittävyyden
painottaminen
hankintamallissa.

VAIKUTTAVUUS

KÄYTTÄJÄLÄHTÖISYYS

Sitouttamisessa tärkeää sekä
suora vuorovaikutus että
epäsuora resurssien jako.

Käyttäjät kiinnostuneita
osallistumaan, roolit
konteksti- ja
tilannesidonnaisia!

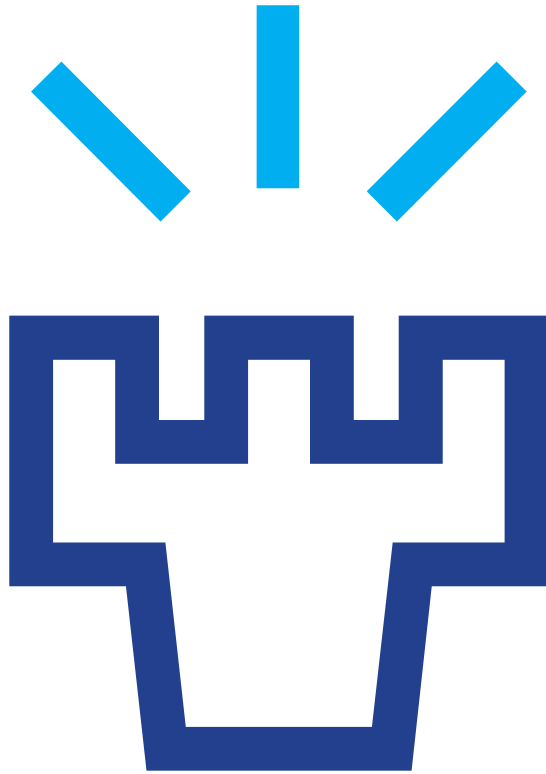
Sitouttamisen periaatteet
sovellettavissa myös ns.
perinteisiin hankintoihin.

Yhteiset tavoitteet ja
pelisäännöt motivoivat ja
sitouttavat toimijoita.

Yhteistyöhalu synnyttää
joustavuutta.

Säännöllisen
tiedonvaihdon kautta
luottamuksellinen ilmapiiri.

YHTEISTYÖ

**UNIVERSITY
OF OULU**